

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

Dumitra Radu • Gherghina Andrei

EDUCAȚIE CIVICĂ

CLASA a III-a
SEMESTRUL I

Manualul (48 de pagini) a fost elaborat în conformitate cu programa școlară pentru disciplina **Educație civică – Clasa a III-a**, aprobată prin Ordin al ministrului nr. 5003/02.12.2014

Numărul de telefon european de asistență pentru copii:

116.111

Siguranța copiilor pe Internet

031.80.80.000
www.helpline.sigur.info

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice.

Manualul a fost aprobat prin Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice, nr. 3325 / 03.03.2016 în urma evaluării și este realizat în conformitate cu programa școlară aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 3418 / 19.03.2013.

Manualul este distribuit elevilor în mod gratuit, atât în format tipărit, cât și în format digital.

Inspectoratul școlar

Școala / Colegiul / Liceul

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT:

Anul	Numele elevului	Clasa	Anul școlar	Aspectul manualului*			
				format tipărit		format digital	
				la primire	la predare	la primire	la predare
1							
2							
3							
4							

*Pentru precizarea aspectului manualului se va folosi unul dintre următorii termeni: **nou, bun, îngrijit, neîngrijit, deteriorat.**

- Cadrele didactice vor verifica dacă informațiile înscrise în tabelul de mai sus sunt corecte.
- Elevii nu vor face niciun fel de însemnări pe manual.

Referenți: Prof. dr. grad I Daniela Radu

Prof. grad I Georgescu Adriana Cornelia

Redactare: Celina Iordache

Ilustrare: Șerban Andreescu, Victoria Argint, Shutterstock.com

Coperta și design: Cristina Dumitrescu

DTP: Liuba Grecea, Claudiu Isopescul

Corectură: Gabriela Ilincioiu

Culegere: Georgeta Haralambie

**Descrierea CIP A Bibliotecii Naționale a României
RADU, DUMITRA**

Educație civică : manual pentru clasa a III-a / Dumitra Radu,

Gherghina Andrei. - București : Aramis Print, 2016

2 vol.

ISBN 978-606-706-225-0

Semestrul 1. - ISBN 978-606-706-226-7

I. Andrei, Gherghina

371.671:372.832:373.3

ISBN General: 978-606-706-225-0

Vol 1: 978-606-706-226-7

Copyright © 2016 Aramis Print s.r.l. toate drepturile rezervate

Aramis Print s.r.l. • Redacția și sediul social:

B-dul Metalurgiei nr. 46-56, cod 041833, sector 4, București, O.P. 82 – C.P. 38,

tel.: (021) 461.08.10/14/15; fax: (021) 461.08.09/19.

e-mail: office@edituraaramis.ro; office@megapress.ro.

Departamentul desfacere: tel.: (021) 461.08.08/12/13/16; fax: (021) 461.08.09/19; e-mail: desfacere@edituraaramis.ro

Tipărit la MEGApress

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 1 – PERSOANA

Competențe generale și competențe specifice	Tema	Pagina
1. Aplicarea unor norme de conduită în viața cotidiană. 1.1. Exploarea calității de persoană pe care o are orice om 2. Manifestarea unor deprinderi de comportament social civic în contexte de viață din mediul cunoscut. 2.3. Explorarea unor relații existente între oameni în cadrul grupului 3. Cooperarea cu ceilalți pentru rezolvarea unor sarcini simple de lucru, manifestând disponibilitate. 3.1. Relaționarea pozitivă, în grupuri mici, pentru rezolvarea unor sarcini simple de lucru 3.2. Participarea la acțiuni în grupuri mici, prin asumarea de drepturi și îndatoriri	Unitatea de învățare 1. Persoana	5
	Ce înseamnă să fim persoane?	6
	Persoana mea	9
	Persoana lui, ei	12
	Recapitulare	15
	Evaluare	16

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 2 – NOI, ANIMALELE ȘI PLANTELE

Competențe generale și competențe specifice	Tema	Pagina
1. Aplicarea unor norme de conduită în viața cotidiană. 1.1. Explorarea calității de persoană 2. Manifestarea unor deprinderi de comportament social civic în contexte de viață din mediul cunoscut. 2.1. Recunoașterea unor atitudini în raport cu lucrurile, plantele și animalele 2.1. Manifestarea unor atitudini pozitive în raport cu lucrurile, cu plantele și animalele 3. Cooperarea cu ceilalți pentru rezolvarea unor sarcini simple de lucru, manifestând disponibilitate. 3.2. Participarea la acțiuni în grupuri mici, prin asumarea de drepturi și îndatoriri.	Unitatea de învățare 2. Noi, animalele și plantele	17
	Ce sunt animalele și plantele?	18
	Nevoia de plante și animale	21
	Atitudinea față de plante și animale	24
	Recapitulare	27
	Evaluare	28

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 3 – RAPORTURILE NOASTRE CU LUCRURILE

Competențe generale și competențe specifice	Tema	Pagina
1. Aplicarea unor norme de conduită în viața cotidiană. 1.1. Explorarea calității de persoană 2. Manifestarea unor deprinderi de comportament social civic în contexte de viață din mediul cunoscut. 2.1. Recunoașterea unor atitudini în raport cu lucrurile, plantele și animalele 2.1. Manifestarea unor atitudini pozitive în raport cu lucrurile, cu plantele și animalele 3. Cooperarea cu ceilalți pentru rezolvarea unor sarcini simple de lucru, manifestând disponibilitate. 3.2. Participarea la acțiuni în grupuri mici, prin asumarea de drepturi și îndatoriri.	Unitatea de învățare 3. Raporturile noastre cu lucrurile	29
	Ce sunt lucrurile?	30
	Nevoia de lucruri	33
	Lucruri care ne exprimă	36
	Relații și atitudini față de lucruri	39
	Recapitulare	42
	Evaluare	43
Recapitulare semestrială		44
Proiect (orientativ)		46
Vocabular		48

Nu sunt singur!

Micului cetățean

Cine sunt eu?

Să mă prezint...

Educație civică mă numesc.

Și am venit să te învăț,

Să fii bun și curajos!

Să fii sincer, respectuos!

Lucrurile să-ngrijești!

Plantele să ocrotești!

Fiindcă toate laolaltă

Alcătuiesc Planeta Albastră.

Și avem o datorie,

Să o lăsăm moștenire,

Celor ce ne vor urma,

Dragul nostru, cetățean!

Autoarele

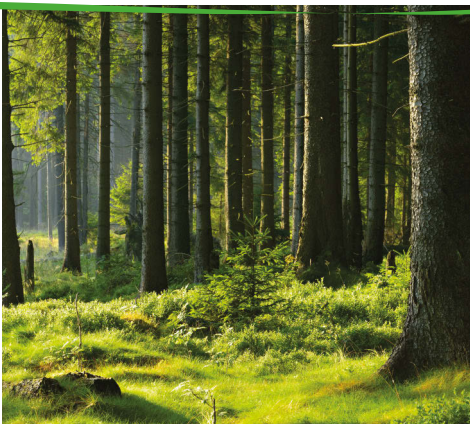
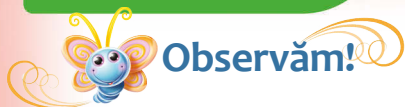

Eu și prietenii!

Unitatea 1 PERSONA

1. Ce înseamnă să fim persoane?
2. Persoana mea
3. Persoana lui/ei

- **Oamenii sunt persoane** pentru că, spre deosebire de alte corpuri vii, gândesc, vorbesc articulat, comunică, au sentimente, muncesc.
- **Fiecare persoană este unică.** Ea se poate asemăna sau deosebi de celelalte prin trăsături fizice (înălțimea, culoarea pielii, a părului, a ochilor etc.), prin trăsături morale (hărnicie, bunătate, voință etc.) și prin preferințe, pasiuni, talent etc.
- Toate persoanele trebuie să se bucure de **aceleași drepturi.**

- Ce asemănări există între oameni, animale și plante?
- Prin ce se deosebesc oamenii de celelalte corpuri vii?

1. La vizionarea unui spectacol au venit 50 de copii, 40 de bunici și 10 părinți. Câți oameni au vizionat spectacolul?
 - Găsește un cuvânt care să aibă același înțeles cu termenul *oameni*.
2. „Un băietan și o fetiță, roșii și bucălați, sărutară mâinile lui «tata-moșu».
 – Tată moșule, zise fetița, de ce zboară păsările?
 – Fiindcă au aripi, răspuse bătrânul, sorbind-o din ochi.
 – Păi, rațele n-au aripi? De ce nu zboară?
 – Zboară, zise băiatul, dar pe jos.”

(după B. Ștefănescu Delavrancea – *Bunicul*)

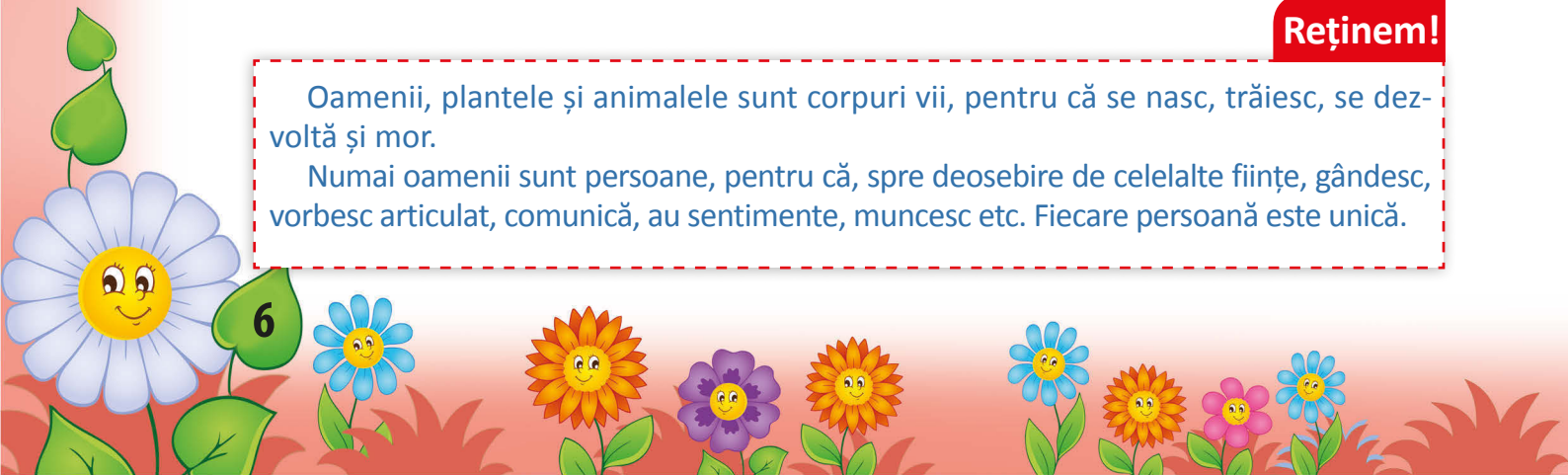
- Cine participă la dialog?
- Păsările pot participa la această discuție? De ce?
- Ce deosebire există între comunicarea dintre oameni și cea dintre animale?

Reținem!

Oamenii, plantele și animalele sunt corpuri vii, pentru că se nasc, trăiesc, se dezvoltă și mor.

Numai oamenii sunt persoane, pentru că, spre deosebire de celelalte ființe, gândesc, vorbesc articulat, comunică, au sentimente, muncesc etc. Fiecare persoană este unică.

1. Citește și transcrie doar cuvintele care denumesc corpuri cu viață.

- bancă
- Marea Neagră
- mușcată
- loana
- România
- trandafir
- urs
- copil
- televizor
- statuie
- pește
- soare

2. Transcrie pe caiet doar cuvintele care denumesc persoane.

- frați
- bănci
- câine
- Răzvan
- papagal
- copii
- București
- părinți

3. Alege cuvintele care au același înțeles.

persoană

om

individ

pescăruș

ins

vulpe

liliac

4. Înlocuiește cuvintele subliniate din propozițiile următoare cu altele care au același înțeles.

Pe stradă circulă oameni.

Mihai este om.

Fetele și băieții sunt oameni.

5. Spune dacă ursul poate fi numit persoană. Motivează răspunsul.

Planta din imagine poate fi numită persoană? Motivează răspunsul.

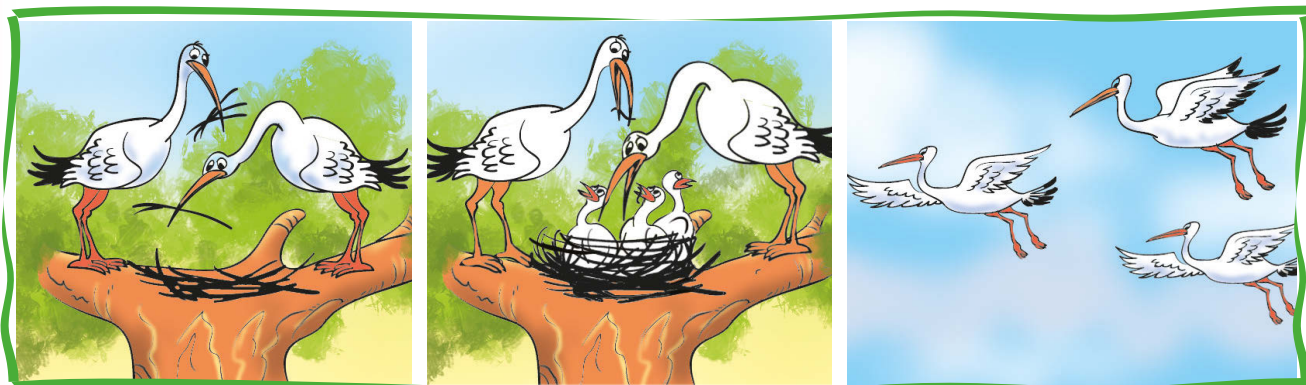
6. Dacă o plantă răsare, se dezvoltă și moare, poate fi o persoană? Argumentează!

7. Numește activități specifice ție, ca persoană.

8. Observă imaginile. Spune dacă berzele sunt persoane. Motivează răspunsul.

Berzele muncesc ca să-și construiască un cuib.

Ele își cresc cu grijă puii, hrănindu-i și învățându-i să zboare.

Toamna, pleacă în țările calde împreună cu puii lor. Ele cunosc bine drumul.

9. Selectează din imagini numai persoanele. Explică răspunsul tău.

Tema elevilor isteți

Desenează pe caietul tău, cu creionul, o imagine cu titlul „În curtea bunicilor“. Desenul să conțină animale, plante și oameni. Colorează apoi numai desenele care reprezintă persoane.

Activitate în perechi

- Scrieți cât mai multe cuvinte care exprimă caracteristici ale persoanei.
- Formulați enunțuri cu acestea.
- Analizați și discutați împreună cu clasa exemplele.

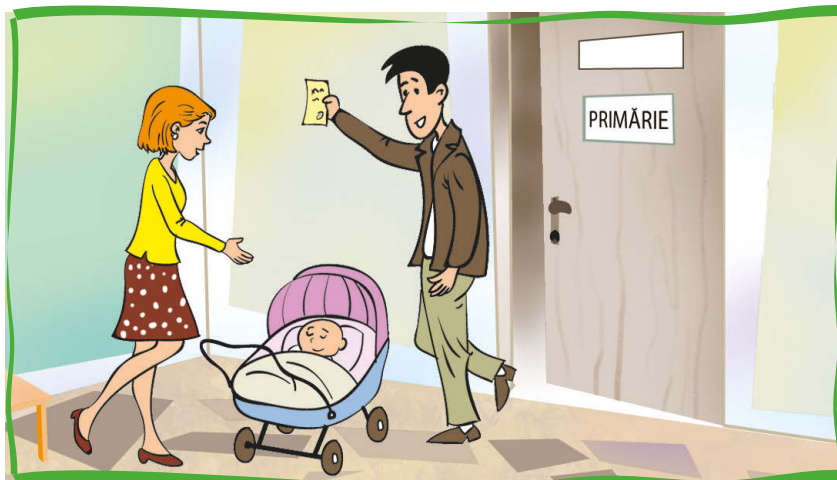
Joc de rol

Imaginează-ți că ești o păpușă. Explică colegilor dacă ești sau nu o persoană.

Portofoliu

Realizează un album cu fotografiile ale membrilor familiei tale, de la cel mai în vârstă la cel mai tânăr.

ROMANIA ROMANIA ROMANIA	
CERTIFICAT DE NAȘTERE	
CERTIFICATE OF BIRTH / BIRTH CERTIFICATE	
Seria / N. No. 030770	
Echivalențelor / No. None	
DATE PRIVIND COPILUL / Date concerning the child / Code personal/Personal number: S A A L Z Z N N N N N C	
Numele de familie / Prenumele / First name	
Sexul / Sex / Genes	Data nașterii / Date of birth / Anul / month / Ziua / day / Locul nașterii / Place of birth
Local nașterii / Locul nașterii / Județul / County / County	
DATE PRIVIND PĂRINȚII / Date concerning the parents / Date concerning the parents	
TATA / Prenumele / First name	
MAMA / Prenumele / First name	
Act de naștere nr. / 2825 din / 28 noiembrie 1998	
Inregistrat la / 2825 din / 28 noiembrie 1998	
Mentșuni / Mentșuni	
SERVICIUL PUBLIC COMUNAL LOCAL / Local Public Service	
Eliberat de / DE PRIMĂRIE A PRIMĂRII / Issued by / DE PRIMĂRIE A PRIMĂRII	

- Ce act primesc părinții, de la Primărie, la nașterea copilului lor?
- Care este importanța certificatului de naștere?
- Ce date sunt înscrise în acest act?
- Cum trebuie păstrat? De ce?

1. „Copilul este înregistrat imediat după nașterea sa și are de la această dată dreptul la un nume, dreptul de a dobândi o cetățenie.“
(art. 7 – Convenția cu privire la Drepturile Copilului)

- Ce alte drepturi dobândește copilul odată cu nașterea sa?

2. Oameni, plante, animale
Corpuri vii sunt toate.
Dintre ele, omul însă
Are o identitate.
S-a născut și-a căpătat
Nume și prenume,
Sex, religie, cetățenie
Ce stau strânse într-un act
Spre a nu fi confundat
Cu alte ființe.

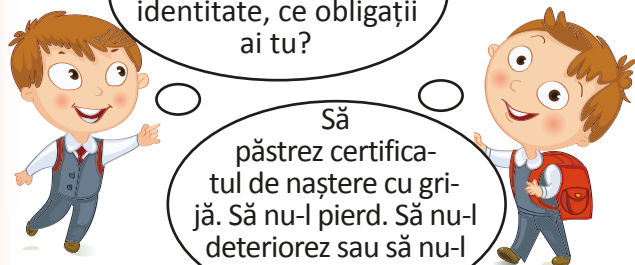
- Identifică din text cuvintele care se referă la identitate.

Micul cetățean

Reținem!

Fiecare persoană are un certificat de naștere în care sunt înscrise: *numele și prenumele, data de naștere, locul nașterii, sexul, numele și prenumele părinților, codul numeric personal, domiciliul, religia, cetățenia* etc. Toate acestea dau persoanei o identitate proprie.

Certificatul de naștere este primul act de identitate al unei persoane. Alte acte sunt: *cartea de identitate, pașaportul* (dacă este cazul) etc. Ele se păstrează cu mare grijă, pentru că sunt necesare.

Exersăm!

1. Transcrie pe caiet doar termenii care te ajută să identifici o persoană.

- bancă
- dată de naștere
- copac
- sex
- domiciliu
- cetățenie
- religie
- nume și prenume
- numele și prenumele părinților

2. Citește textul.

Ionuț spune:
– Și câinele meu are o identitate. Se numește Bobiță. Pe părinții lui îi cheamă Bruno și Negruța. S-a născut pe 3 septembrie 2010, este de sex masculin și locuiește cu noi, pe strada Mărgelelor, nr. 13. Oare este și el o *persoană*?

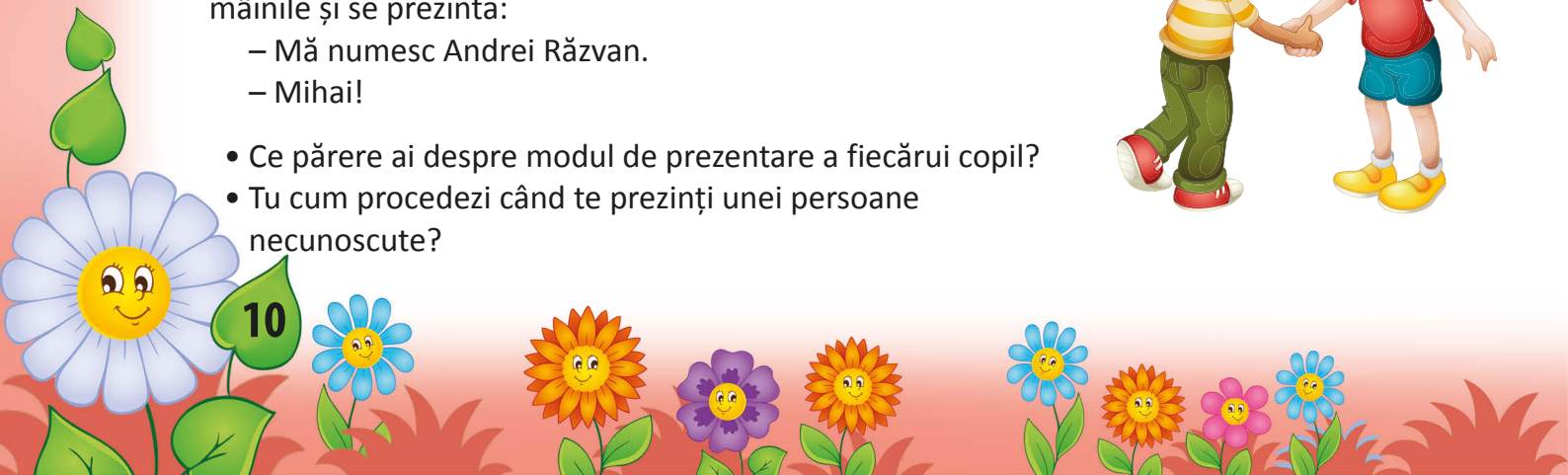
- Dați-i un răspuns lui Ionuț și argumentați-l.

3. Citește textul.

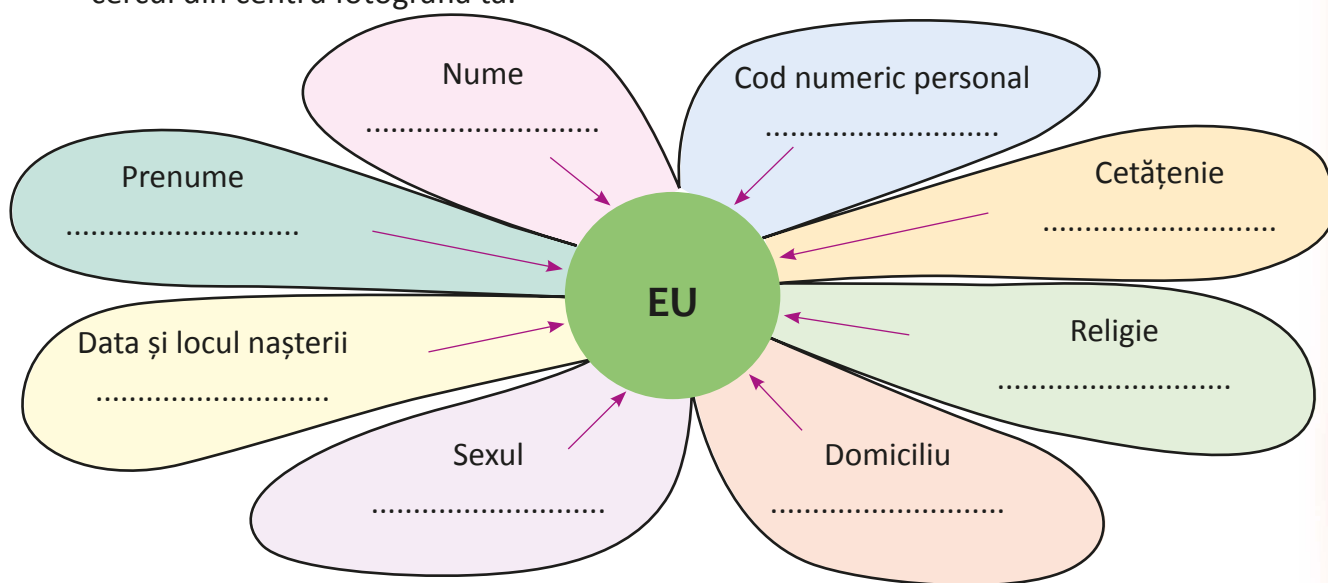
Răzvan și Mihai sunt doi băieți care s-au întâlnit la Cercul de matematică. Ei au hotărât să facă cunoștință. Își întind mâinile și se prezintă:

- Mă numesc Andrei Răzvan.
- Mihai!

- Ce părere ai despre modul de prezentare a fiecărui copil?
- Tu cum procedezi când te prezinți unei persoane necunoscute?

4. Desenează pe caiet o floare asemănătoare și completează spațiile punctate. Lipește în cercul din centru fotografia ta.

5. Transcrie pe caiet propozițiile și scrie A în dreptul celor adevărate și F în dreptul celor false.

- Frații gemeni au aceeași identitate.
- Codul numeric personal este un număr înscris pe certificatul de naștere și aparține numai acelei persoane.
- Pașaportul este un act de identitate folosit la plecarea din țară.
- Primul act pe care îl are un om este cartea de identitate.

Tema elevilor isteți

Arată asemănările și deosebirile dintre tine și colegul sau colega ta de bancă referitoare la identitate, trăsături fizice, morale și pasiuni.

Portofoliu

Realizează un text scurt cu titlul *Mă prezint* în care să scrii tot ce știi despre tine (identitate, adresă, înfățișare, pasiuni, calități). Prezintă MAPA PERSONALĂ cu diplome, copie după certificatul de naștere, carnet de elev etc.

Joc de rol – Să ne cunoaștem!

Un elev vine în fața clasei și numește un coleg cu care dorește să facă cunoștință. Copilul numit se recomandă, spunând date referitoare la identitatea lui.

Activitate în perechi

Cum vei proceda dacă întâlnești pe stradă un copil mic, răătăcit, care nu își cunoaște datele de identitate (nume, prenume, adresă etc.)?

- Notați răspunsul pe un bilet și discutați cu colegii soluțiile găsite.

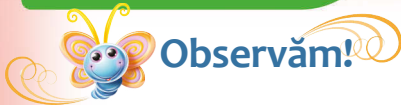
Știați că...

Pentru fiecare persoană care a împlinit vârsta de 14 ani se eliberează **cartea de identitate**. Pe ea sunt scrise numele și prenumele posesorului, data nașterii, sexul, cetățenia, adresa, codul numeric personal, data emiterii și data expirării valabilității acestui act.

11

- Prin ce se aseamnă persoanele din imagine?
- Prin ce se deosebesc ele?

Citim!

1. „A fost odată un om bătrân care avea o fată mare, de se dusesse vestea în lume de *vrednicia* ei. Moșneagul se căsătorii a doua oară cu o babă, care avea și ea o fată mare. Baba însă o punea pe fata uncheșului la toate greutățile casei, iară fata ei se *clocise de ședere*.”
(după Petre Ispirescu – *Fata moșului cea cuminte*)

- Spune-ți părerea despre: *fata moșneagului; fata babei; babă.*

2. „La școală doar eu nu m-am dus
Cu teme ne-nvățate!
La lecții și lui Nicușor
I-ajut de-atâtea ori...

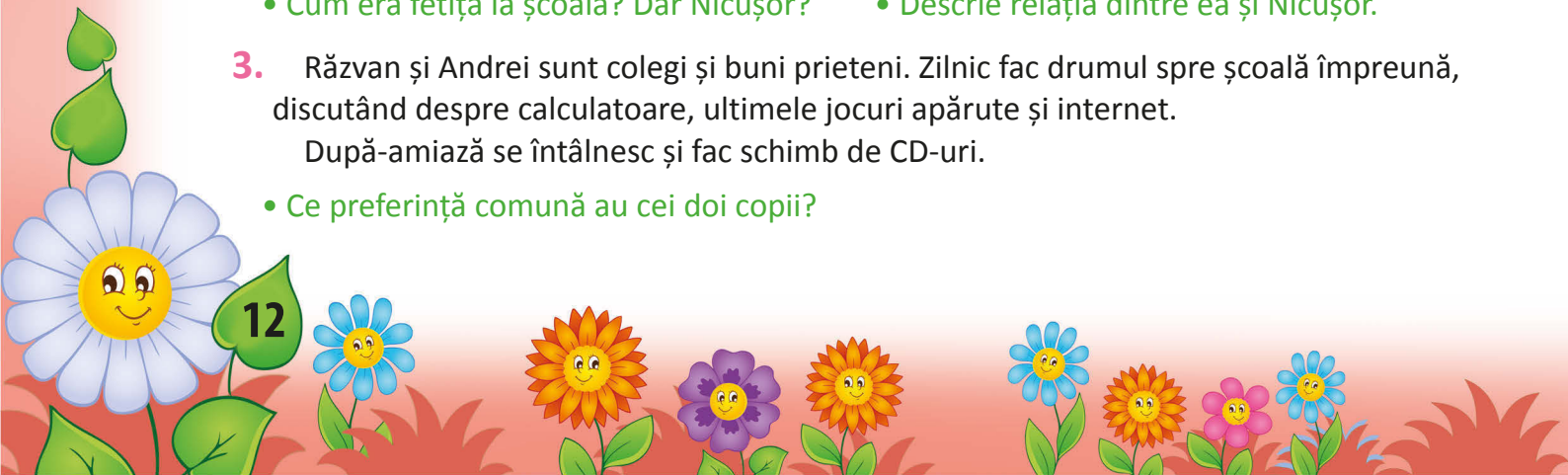
Dar stai, o dată m-am certat
Cu el de la culori.
Mereu, mereu mi le lua
Ce m-am gândit? Le-o pierde!”

(Valeria Boiculesi – *Din însemnările unei școlărițe*)

- Cum era fetița la școală? Dar Nicușor? • Descrie relația dintre ea și Nicușor.

3. Răzvan și Andrei sunt colegi și buni prieteni. Zilnic fac drumul spre școală împreună, discutând despre calculatoare, ultimele jocuri apărute și internet. După-amiază se întâlnesc și fac schimb de CD-uri.

- Ce preferință comună au cei doi copii?

Reținem!

Persoanele se pot asemana sau deosebi prin unele trăsături *fizice* (culoarea părului, a ochilor, a pielii, înălțimea etc) și *morale* (hărnicie, bunătate, răutate etc) prin limba vorbită, religie, obiceiuri, tradiții etc.

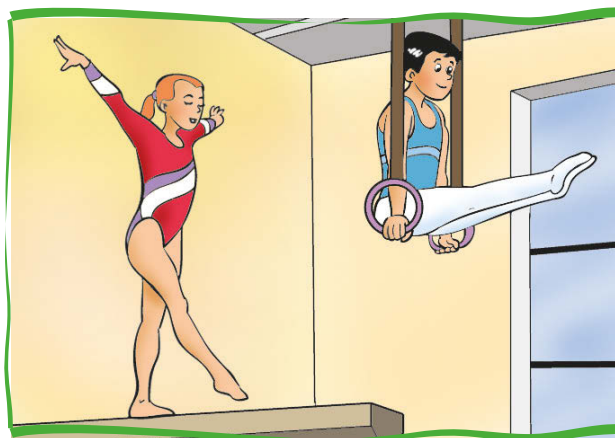
Preferințele, talentul, pasiunile pot face ca oamenii să se asemene sau să se deosebescă. În jurul nostru trăiesc și persoane cu nevoi speciale. Ele necesită îngrijire deosebită, atenție, căldură și răbdare din partea celor din jur.

Indiferent de aceste deosebiri, toate persoanele trebuie să se bucure de aceleași drepturi.

Exersăm!

1. Spune prin ce se aseamnă și prin ce se deosebesc cei doi copii.

2. Citește numai cuvintele care indică trăsături fizice.

blond

harnic

ochi albaștri

bun

înalt

nas mic

gras

curajos

piele neagră

3. Scrie, în caiet, trăsăturile fizice și cele morale ale unui membru al familiei tale.

trăsături fizice	trăsături morale
?	?

4. Transcrie textul de mai jos. Subliniază cuvintele care indică trăsăturile morale ale lui Ștefan cel Mare.

„Într-însul găsisse poporul românesc cea mai deplină și mai curată icoană a sufletului său, cinstit și harnic, răbdător fără să uite și viteaz fără cruzime, strașnic în mânie și senin în iertare, răspicat și cu măsură în grai, gospodar și iubitor al lucrurilor frumoase, fără nicio trufie în faptele sale...”

(Nicolae Iorga – *Istoria lui Ștefan cel Mare*)

5. Explică, prin cuvinte proprii, la ce se referă următoarea afirmație.

„Toți copiii au dreptul la egalitate fără deosebire sau discriminare de rasă, de religie, de origine, de sex.”

(art. 24 - Convenția Națiunilor Unite privind Drepturile Copilului)

6. În clasa ta este un coleg care se deosebește de tine prin culoarea pielii sau naționalitate. În această situație, cum te porți cu el? Ați putea fi prieteni? Argumentează.
7. Citește, apoi răspunde la întrebările date.

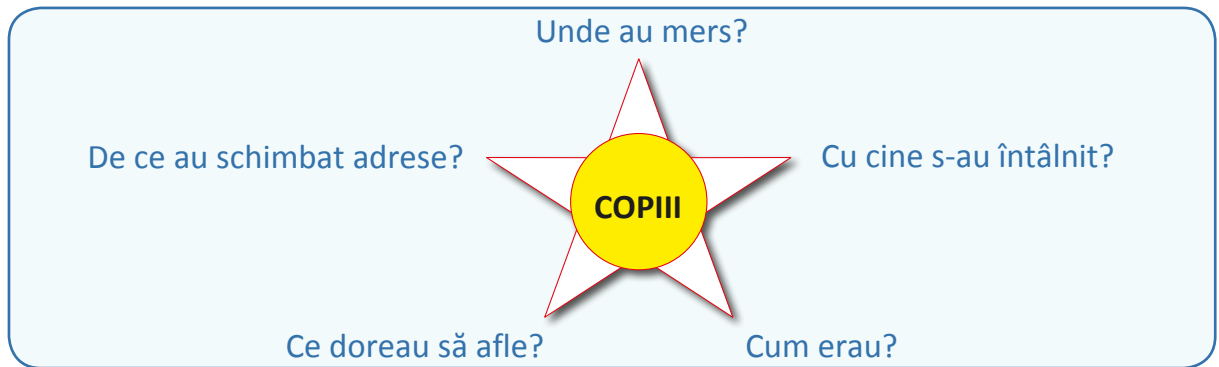

În vacanța de vară, Georgiana a mers într-o tabără internațională, în Anglia.

Acolo a întâlnit copii din mai multe țări. Toți erau frumoși și veseli. Fiecare era dornic să afle cât mai multe despre obiceiurile și tradițiile celorlalte țări.

Georgiana a legat prietenii și a făcut schimb de adrese cu mulți copii.

A fost o experiență frumoasă și interesantă.

8. Ai putea fi prieten cu o persoană care are o infirmitate? Argumentează.

Activitate în perechi

Desenează portretul colegului de bancă. Prezintă-l clasei completându-l cu trăsăturile morale specifice.

Joc de rol – Ghicește persoana!

Un elev descrie trăsăturile fizice și morale ale unui coleg, iar ceilalți trebuie să ghicească despre cine este vorba.

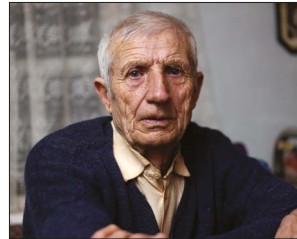
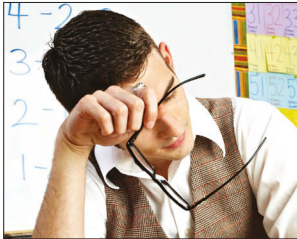
Portofoliu

Realizează un tabel asemănător și completează-l cu nume de personalități care au avut pasiuni comune.

literatură	pictură	muzică	sport

RECAPITULARE

1. Transcrie pe caiet, apoi completează propozițiile.
 - a) Oamenii sunt persoane pentru că gândesc... , ...etc.
 - b) Numele și prenumele..., ...etc. asigură identitatea persoanei.
2. Privește imaginile. Numește în ordinea firească fiecare etapă prin care trece un om în timpul vieții lui.

3. Privește imaginea și răspunde la întrebările date.
 - a) Prin ce te asemeni cu persoanele din imagine?
 - b) Ce deosebiri există între tine și ele?
 - c) Ți-ar putea fi prieteni? Argumentează.

4. Transcrie textul și subliniază cuvintele care denumesc însușiri fizice.

„(...) În mijlocul florii se afla o fetiță mică, mică de tot, gîngășă și drăgălașă. Fetita nu era mai mare decăt un deget și de aceea i se spunea Degețica. Ea avea ghetuțe verzi, păr de mătase, unghiile trandafirii și ochisorii ca niște petale cernute din cer.“

(Hans Christian Andersen – *Degețica*)

5. Observă imaginile și răspunde la întrebări.
 - a) Prin ce se aseamnă copiii din imagini?
 - b) Prin ce se deosebesc ei?
 - c) Ce știi despre drepturile pe care le au acești copii?

6. Alcătuieste un text în care să prezinți prietenia ta (reală sau imaginară) cu o persoană cu nevoi speciale. Însoțește textul de un desen.

1. Transcrie pe caiet și completează propozițiile folosind cuvintele potrivite.

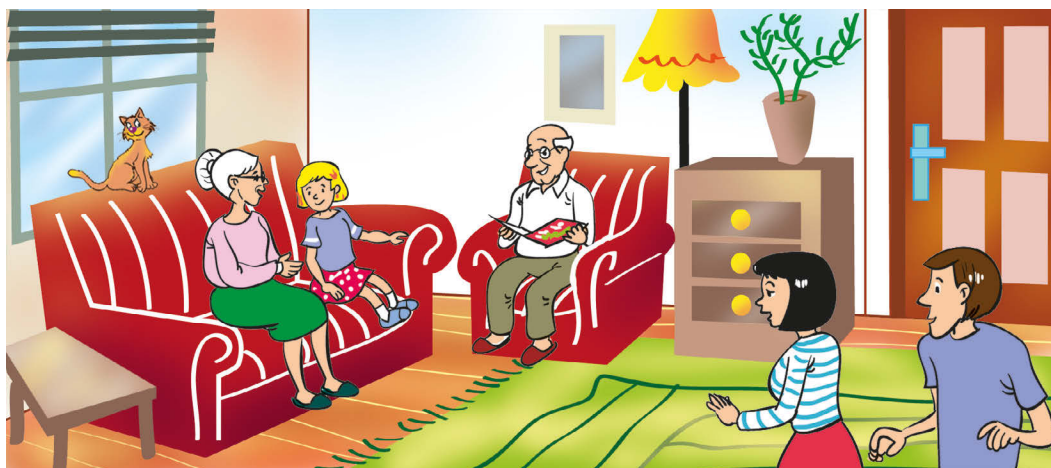
- Oamenii se mai numesc... .
- Primul act de identitate al unei persoane este... .
- Persoanele cu handicap au nevoie de îngrijiri... .

2. Scrie pe caiet trei acțiuni specifice persoanei.

3. Identifică, apoi scrie pe caiet, trei asemănări între persoanele din imaginea alăturată.

4. Alcătuieste câte un enunț despre trei dintre corpurile vii ilustrate în imaginea de mai jos.

5. Realizează un text cu titlul „Cine sunt eu?” după următorul plan:

- date de identitate;
- trăsături fizice și morale;
- pasiuni.

Grilă de autoevaluare		
Foarte bine	Bine	Suficient
15-13 răspunsuri corecte	12-10 răspunsuri corecte	9-7 răspunsuri corecte

Iubim animalele...

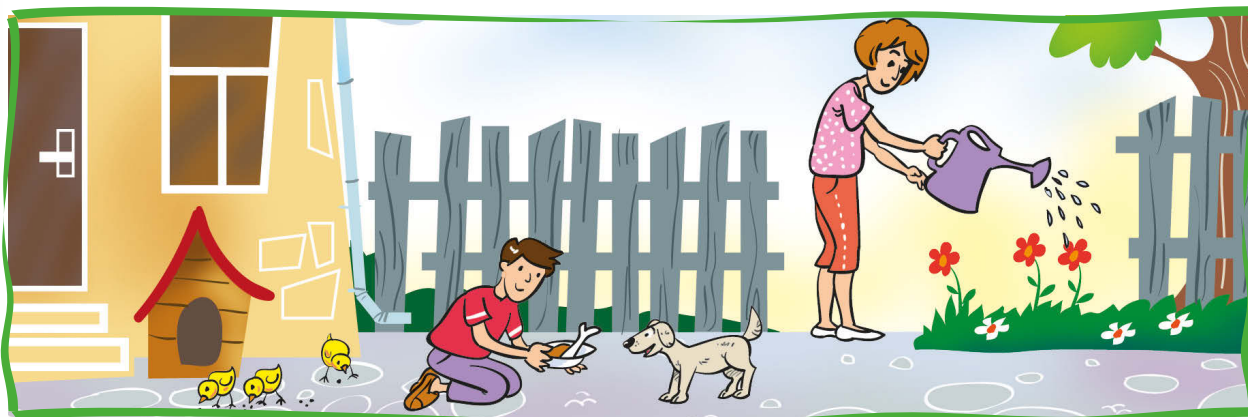
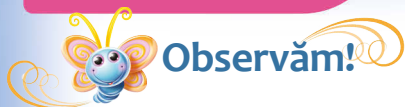
... dar și plantele!

Unitatea 2 NOI, ANIMALELE ȘI PLANTELE

1. Ce sunt animalele și plantele?
2. Nevoia de plante și animale.
3. Atitudinea față de plante și animale.

- Plantele și animalele sunt viețuitoare, dar nu sunt persoane.
- Ele nu pot vorbi, gândi, nu au imaginație etc. Alături de om, plantele și animalele fac parte din mediul înconjurător. Viața omului ar fi imposibilă fără plante și animale. Oamenii trebuie să ocrotească prin acțiunile lor plantele și animalele.

- Identifică plantele și animalele din imagine.
- De cine sunt îngrijite plantele și animalele din imagine?
- Prin ce se deosebesc acestea de oameni?
- Pot fi plantele și animalele persoane? Motivează!

- Numiți plantele și animalele din imagini.
- Pot fi acestea persoane?

1. „Cireșii nici nu suflă cuprinși de piroteală,
Iar merii pe de lături țin crengile pleoștite,
Pe când caișii gingași cu foile pălite
Se sprijină-n zăplazuri, sfârșiți de oboseală.”
(Vasile Voiculescu – *Nucul*)

- Identifică toate cuvintele care denumesc plante.
- Numește și alte plante cunoscute.

2. „În aer ciocârlia, pe casă rândunele
Pe crengile pădurii un roi de păsărele
C-o lungă ciripire la soare se-ncălzesc
Și pe deasupra bălții nagâții se-nvîrtesc.”
(Vasile Alecsandri – *Oaspeții primăverii*)

- Numește animalele prezentate în text.
- Ce alte animale mai cunoașteți?

Reținem!

Plantele și animalele sunt viețuitoare, dar nu sunt persoane. Ele nu pot gândi, nu vorbesc.

Animale sunt domestice și sălbatice. Cele domestice trăiesc pe lângă gospodăriile oamenilor, fiind îngrijite de aceștia. Cele care trăiesc în sălbăticie se numesc animale sălbatice.

Alături de om, animalele și plantele fac parte din mediul înconjurător.

Exersăm!

1. Identifică și numește numai plantele și animalele din imaginea de mai jos.

2. Citește textul. Scrie pe o coloană numele de plante și pe altă coloană, cele de animale.

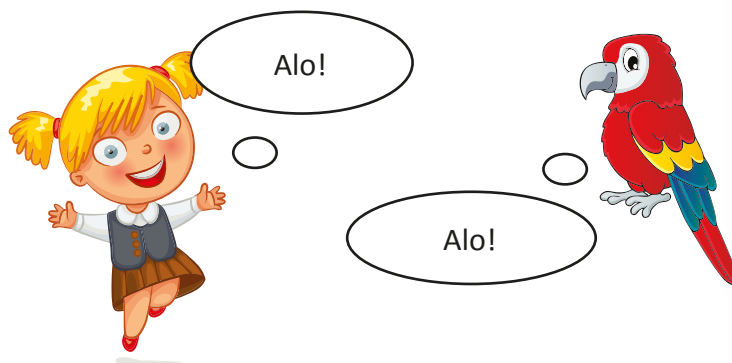
„De jur împrejurul curții se încinge un gard de cătină, iar pe cătina în care vrăbiile stau împănate ca albinele în roi, se țese, de cu primăvară până în toamnă, tulpina de rochița-rândunicii. Pe de margini, din loc în loc, ca la o azvârlitură de piatră unul de altul, se înalță plopi bătrâni, fuse uriașe pe care se deapănă vântul (...). Tufe de pomușoară și de agrișe dau, înăuntrul curții, adăpost paserilor mele.

(...) Gâgălicii de aur au năvălit sub aripele cloștilor, să se ascundă. O săgeată străbate prin aer. E un vultan.“

(Emil Gârleanu – *În curtea mea*)

3. Observă imaginea alăturată. Spune dacă papagalii vorbitori sunt persoane.

- Motivează răspunsul.

4. Deslușește răspunsurile la ghicitori. Spune ce știi despre fiecare viețuitoare prezentată.

Înalt cât casa,
Verde ca mătasea,
Amar ca fierea,
Dulce ca mierea.

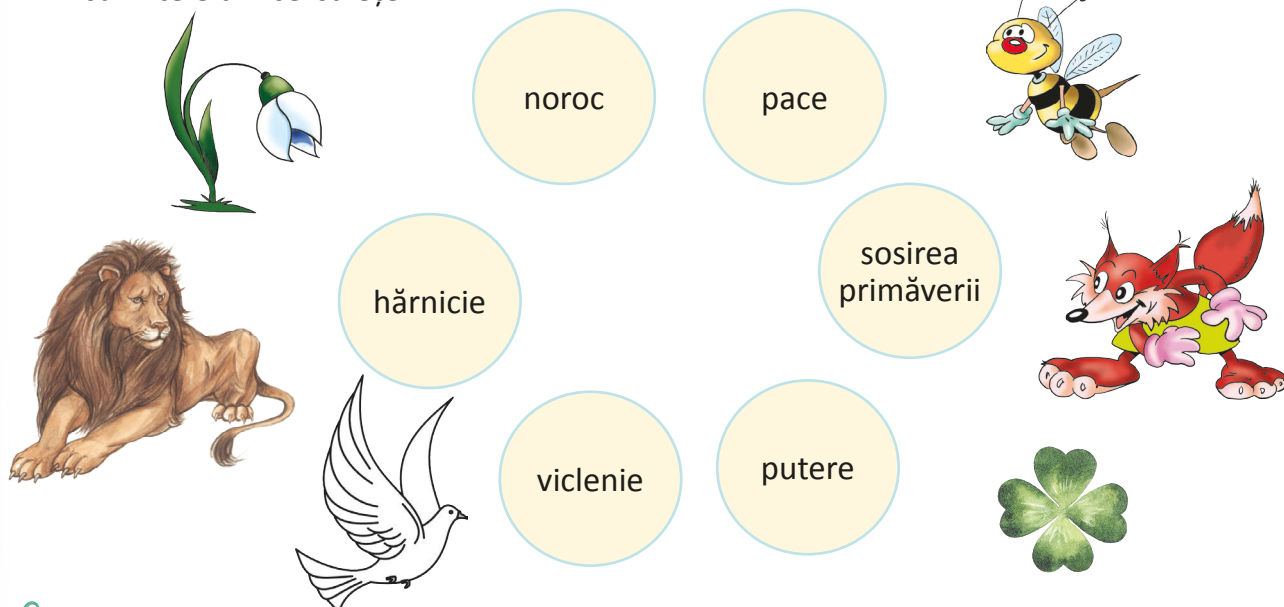
(Nucii)

Cu coada stufoasă,
Cu bot ascuțit,
La cotețul nostru
Ades a nimerit.

(Vulpea)

5. Denumește plantele și animalele din imagine și spune ce simbolizează fiecare folosind cuvintele din cerușe.

Activitate pe echipe

Alcătuieți echipe de câte 4 elevi. Scrieți pe o fișă titluri de opere literare cunoscute, în care personajele sunt plante sau animale, cărora scriitorul le-a atribuit însușiri ome-nești. Spuneți dacă acestea sunt persoane. Motivați răspunsul.

Joc de rol

Imaginează-ți un dialog între tine și animalul tău preferat din care să reiasă grija ta pentru acesta.

Portofoliu

Realizează o colecție de imagini cu diferite animale din zona în care locuiești. Grupează-le pe două categorii: domestice și sălbatice.

Tema elevilor isteți

Ordonează cuvintele astfel încât să formeze două proverbe. Explică înțelesurile lor.

părul

ba

schimbă

își

dar

Lupul

năravul

nu face se

o floare
primăvară

Cu

NEVOIA DE PLANTE ȘI ANIMALE

- De ce cumpără oamenii fructe și legume?
- De unde provin carnea, laptele, ouăle?
- Care este importanța acestor produse alimentare pentru om?

1. „Când a pierit *câinele*, omul a avut o tresărire...

Se văzu dintr-o dată, în pragul unei odăi scunde, în miez de noapte. Era o noapte cu lună ca ziua. (...) În târta *oilor* pătrunseseră doi *lupi* cu care acum se luptau, pe viață și pe moarte, *Tarzan* și *Stoian*, cei doi câini care le păzeau cu strășnicie curtea.”

(George Șovu – Rex)

- Identifică cuvintele care denumesc animale. Spune ce fel de animale sunt.
- Cu cine se luptau câinii? Ce rol are câinele în gospodărie?
- Ce foloase avem de la oi?

2. „Mentha era o frumoasă nimfă.

Pluton, zeul Infernului, s-a îndrăgostit de ea.

Geloasă, soția zeului a cerut ca Mentha să fie îngropată în pământ. În ajutorul ei a sărit Pluton. Acesta a decis să o transforme într-o plantă cu miros plăcut, numită menta, care putea să vindece suferințele oamenilor.”

(Legenda Mentei)

- Ce fel de plantă este menta?
- La ce se folosește?
- Dați exemple de alte plante utile?

Reținem!

Exersăm!

Viața omului ar fi imposibilă fără plante și animale.

Unele plante sunt folosite ca hrană pentru om. Plantele produc oxigenul necesar vieții; de asemenea, ele înfrumusețează mediul etc.

Anumite animale constituie hrană pentru om, dar și sursă de diferite produse (piele, blană, fulgi etc.).

Între plante, animale și oameni există o strânsă legătură.

1. Recunoaște plantele din imagine. Spune la ce se folosesc ele, realizând corespondența cu produsele de mai jos.

2. Denumește animalele. Alege din casete cuvintele care denumesc produsele pe care oamenii le folosesc de la fiecare.

carne

pene

lapte

ouă

blană

păr

grăsime

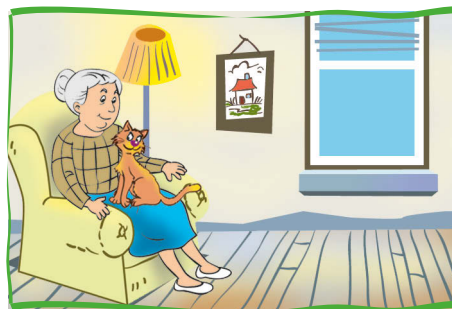
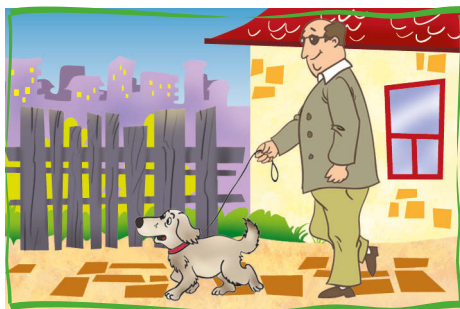

3. Recunoaște plantele din imagini. Răspunde la întrebări.

- Ce fel de plante sunt?
- Cum folosesc oamenii aceste plante?
- Dă și alte exemple de plante medicinale.

4. Ce rol are fiecare animal din imagini?

- Dați-le câte un nume și alcătuiți câte un enunț.

5. Privește imaginea alăturată. Răspunde la întrebări:

- Cu ce se hrănesc oile?
- Dacă iarba ar lipsi, ce s-ar întâmpla cu oile?
- Ce legătură există între plante, animale și oameni?

Activitate pe echipe

Formați grupe de câte 4 elevi. Realizați desene în care să susțineți nevoia de plante sau de animale.

Tema elevilor isteți

Explică înțelesul propoziției:
• Pădurea este considerată „aurul verde” al naturii.

Joc de rol

Imaginează-ți că ești un bob de grâu. Descrie drumul pe care l-ai parcurge de la însămânțare până la pâinea de pe masă.

Portofoliu

Coleționează ilustrații cu produse obținute de la plante și animale.

ATITUDINEA NOASTRĂ FAȚĂ DE PLANTE ȘI ANIMALE

- Ce fac copiii din imagine?
- De ce îngrijesc copiii plantele și animalele?
- Voi cum vă manifestați dragostea față de plante și animale?

Citim!

1. „– Copii, le spuse învățătorul, m-am încredințat că în adevăr e un câine bun... Să aveți grijă de el și să nu-l necăjiți niciodată cu nimic. Cine știe de ce folos ne poate fi!
– Îl îngrijim, îl îngrijim! strigară toți voioși.

Astfel, Samson, uns câine păzitor, intră în stăpânirea școlii și a ogrăzii, cu tot ce se află în ele: suflete și lucruri...”

(Vasile Voiculescu – *Ciobănilă*)

- Ce i-a sfătuit învățătorul pe copii?
- Voi cum vă purtați cu animalele?

2. „– Pădurea trebuie păzită ca ochii din cap, fiule. Ea ne ține viața și, fără păduri, munții ar fi pustii și s-ar năruți. (...)

– Să învățăm oamenii să iubească pădurea. Și s-o prețuiască și s-o îngrijească așa cum își îngrijesc casele și copiii lor, și s-o înmulțească, și să se uite la lemn ca la aur, și să-i doară inima când taie, căci fiecare pom e un om.”

(după Ioan Grigorescu – *Ascultă și uită-te bine: nu sunt copaci, sunt oameni!*)

- Care trebuie să fie atitudinea oamenilor față de plante? De ce?

3. „(...) Și aflați că,
atâta timp cât ea regatul conduce,
miere stupul produce.
Când pierе,
nu mai sunt nici roiuri, nici miere.
Așa că, primăvara
când le vedeți zburând în jurul florilor,
ele muncesc, să știți, spre binele tuturor.”

(Florin Tănase – *Fabrica de miere*)

- Numește insectele descrise în aceste versuri.
- Ce calități specifice oamenilor le sunt atribuite?

Reținem!

Ca orice viețuitoare, plantele și animalele au dreptul la viață.

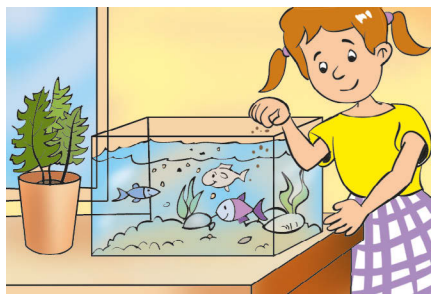
Omul trebuie să respecte acest drept și să le ocrotească prin toate acțiunile sale. Conștient că viața i-ar fi imposibilă fără acestea, pentru om protecția mediului a devenit o prioritate.

Plantele și animalele pe cale de dispariție sunt ocrotite prin lege.

Exersăm!

1. Privește imaginea și spune de ce îngrijește copilul plantele și animalele?

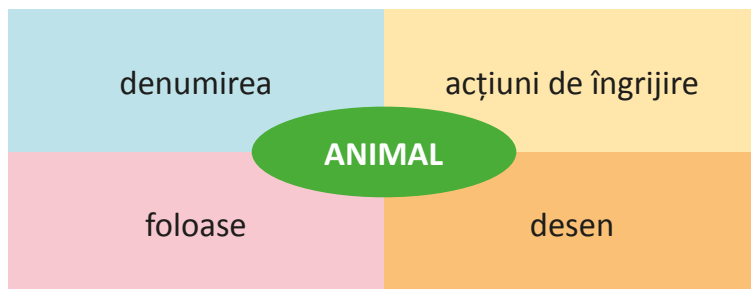

2. Ionel este în parc. Crezând că nu-l vede nimeni, el rupe flori pentru ierbar. Spune ce atitudine din cele prezentate mai jos adopți. Motivează-ți răspunsul!

- Îl încurajezi.
- Ești indiferent.
- Îi explici că greșește.

3. Desenează pe caiet cadranele și completează-le conform cerințelor.

4. Realizează un desen asemănător și pentru o plantă.

5. De ce crezi că plantele și animalele ilustrate mai jos sunt ocrotite prin lege?

Floarea-de-colț

Papucul-doamnei

Zimbrul

Capra neagră

6. Alege dintre următoarele variante pe cele care reprezintă răspunsurile corecte la întrebarea „Ce s-ar întâmpla dacă oamenii ar distruge pădurile?“.

- Ar dispărea multe specii de plante și de animale.
- Aerul ar fi mai poluat.
- S-ar produce alunecări de teren.
- Nu am mai avea lemn pentru încălzirea locuințelor, pentru construcții și mobilier.
- Nu am mai avea grâu din care se face făina pentru pâine.
- Am duce lipsă de hârtia din care se fac caiete, cărți, ziare etc.

7. Alcătuieste un text după imaginile de jos în care să prezinți gândurile, sentimentele și atitudinile tale față de plante sau animale. Dă un titlu textului.

8. Realizează un desen prin care să ilustrezi grija ta față de un animal.

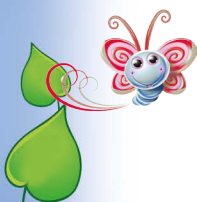
Activitate pe echipe

Formați grupe de câte 4 elevi. Realizați desene cu titlul „Să protejăm mediul înconjurător“. Organizați apoi o expoziție cu lucrările voastre.

Joc de rol

Imaginează-ți că ești o plantă. Povestește colegilor tăi cum ai dori să se poarte cu tine.

Portofoliu

Caută, în ziare și reviste, articole referitoare la protecția plantelor și a animalelor.

Activitate practică

Realizați în timpul vostru liber căsuțe pentru păsările. Plasați-le în copaci pentru a le ocroti în timpul iernii.

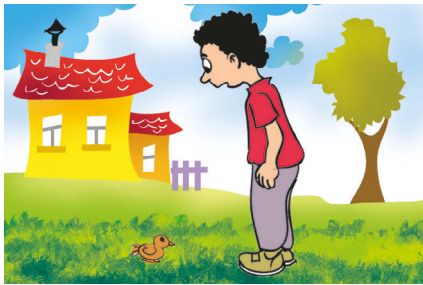
RECAPITULARE

1. Transcrie pe caiet enunțurile adevărate.
 - Plantele și animalele sunt corpuri vii.
 - Omul are nevoie numai de plante.
 - Prin acțiunile sale, omul trebuie să protejeze viețuitoarele.
 - Între plante, animale și om există o strânsă legătură.
2. Răspunde la întrebările de mai jos.
 - Ce sunt plantele și animalele?
 - Care sunt deosebirile dintre acestea și oameni?
 - Care este importanța plantelor și animalelor pentru om?

Activitate pe echipe

3. Formați 6 echipe. Fiecare echipă, prin rostogolirea unui cub, va primi câte un cuvânt din cele șase înscrise pe fețele acestuia: a) pisică; b) găină; c) porumbel; d) cais; e) ardei. Pe o coală mare de carton realizați un poster după următorul plan:
 - importanța plantei/animalului;
 - activități de îngrijire;
 - realizarea unor desene, ghicitori, poezii, texte despre acestea.
4. Compune un text după ilustrațiile de mai jos.

5. Desenează pe caiet plante sau animale care să simbolizeze:
 - a) sosirea primăverii;
 - b) hărnicia;
 - c) pacea.
6. Indică imaginile care prezintă activitățile potrivite ocrotirii mediului natural.

7. Citește fabula „Greierele și furnica”. Desenează și colorează personajul preferat. Motivează alegerea.

1. Completează enunțurile cu termenii potriviți.

- a) Omul are... de plante și animale.
- b) Plantele și animalele sunt corpuri vii, dar nu sunt... .
- c) Omul trebuie să... plantele și animalele.

2. Alcătuieste pentru fiecare imagine propoziții prin care să-ți exprimi acordul sau dezacordul privind activitățile desfășurate de copii.

3. Completează enunțul folosind cuvintele potrivite.

- Omul este harnic ca..., blând ca... și puternic ca... .

4. Scrie, pe caiet, denumirea simbolului sugerat de plantele și animalele din imagini.

5. Scrie un text în care să prezinți trei motive pentru care omul trebuie să lupte pentru protecția plantelor și a animalelor.

Grilă de autoevaluare		
Foarte bine	Bine	Suficient
15-13 răspunsuri corecte	12-10 răspunsuri corecte	9-7 răspunsuri corecte

Camera mea

La tati la birou

Unitatea 3

RAPORTURILE NOASTRE CU LUCRURILE

1. Ce sunt lucrurile?
2. Nevoia de lucruri
3. Lucruri care ne exprimă
4. Relații și atitudini față de lucruri

- Omul are nevoie de lucruri în viața de zi cu zi. Pe unele le găsește în natură, iar pe altele le confecționează chiar el.
- Modul în care le îngrijește ne dezvăluie felul de a fi al unei persoane.

- Ce observați în prima imagine? Dar în a doua?
- Care este diferența dintre lucruri și corpuri vii?

O excursie

E o zi frumoasă de vară.

Rucsacul mă așteaptă la ușă, fiindcă voi pleca într-o excursie la munte. Curând voi fi purtat pe meleaguri necunoscute.

Momentul mult așteptat a sosit. E zarvă mare! Ne ocupăm locurile în autocar și pornim la drum. Repede ne depărtăm de orașul poluat și aglomerat. Drumul care se deschide în fața noastră este liber. De o parte și de alta a șoselei se întinde câmpia, iar în depărtare se zăresc dealurile și munții.

Dintre toate formele de relief, întotdeauna m-au fascinat munții. Alcătuiți din piatră tare, ei rezistă tuturor vânturilor și ploilor.

Ce forme ciudate! Ce frumusețe! Cât mister! Pe bună dreptate se spune că natura este cel mai mare arhitect.

A fost o zi minunată pe care n-o voi uita curând!

- Spune cuvintele din text care denumesc lucruri.
- Identifică acele cuvinte care denumesc lucruri create de om.
- Ce lucruri au fost create de natură?

Reținem!

Lucrurile reprezintă obiectele din jurul nostru. Acestea sunt corpuri fără viață. Unele lucruri au fost create de natură, altele, de om.

Omul intervine permanent asupra lucrurilor, perfecționându-le. De asemenea, este preocupat și de crearea altor lucruri noi. Multe dintre acestea îi fac viața mai ușoară și mai plăcută.

1. Numește cinci lucruri create de natură. Spune care este importanța fiecăruia.
2. Scrie cinci cuvinte care denumesc lucruri create de om. Descrile-le și spune la ce folosesc acestea.

3.
 - La ce folosesc obiectele din imaginea alăturată?
 - În ce scop a fost perfecționat obiectul descris?
 - Spune și alte lucruri pe care le-a perfecționat omul de-a lungul timpului.
 - De ce crezi că este necesar ca obiectele să fie perfecționate?

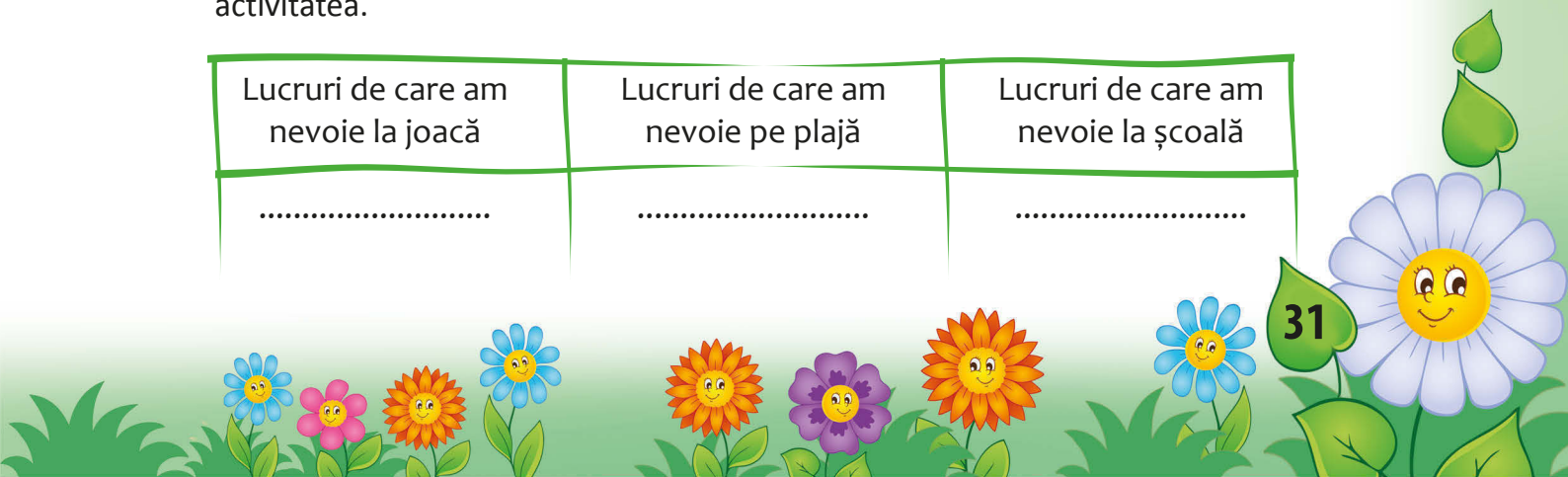
4.
 - Bunicii tăi au avut computer când erau de vârsta ta? De ce?
 - Care este utilitatea computerului?
 - Spune și alte lucruri create de om, recent.

5. Răspunde la următoarele întrebări:
 - Unde sunt fabricate mașinile?
 - Dar jucăriile, hainele sau încălțăminta?

6. Transcrie pe caiet tabelul și completează-l cu lucrurile de care ai nevoie să-ți desfășori activitatea.

Lucruri de care am nevoie la joacă	Lucruri de care am nevoie pe plajă	Lucruri de care am nevoie la școală
.....

7. Realizează un desen cu titlul „În vacanță” în care să prezinți lucruri create de natură și lucruri create de om.
8. Numește obiectele care se obțin din: lut; nisip; piatră.

9. Privește imaginile și realizează un scurt text în care să explici cum dintr-un lucru făcut de natură omul poate face lucruri utile.

Activitate în perechi

Alcătuieți o listă cu lucruri de care aveți nevoie într-o excursie de o zi la munte, iarna. Discutați apoi care este importanța acestor lucruri.

Activitate practică

În timpul liber, modelează din lut diferite obiecte. Lasă-le la uscat, apoi colorează-le cu acuarele. Acoperă-le cu un strat de lac.

Propune soluții pentru a folosi obiectele create de tine.

Joc de rol

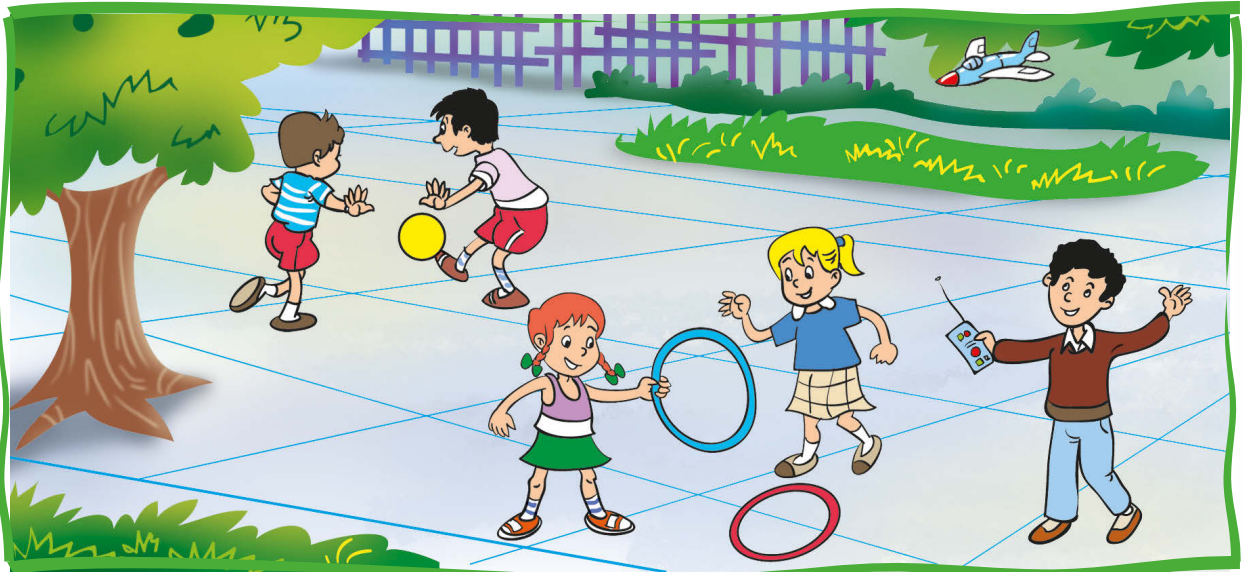
Prezintă în fața colegilor obiectul pe care ai vrea să-l inventezi sau să-l perfecționezi.

Portofoliu

Adună diferite obiecte (cutii de chibrituri, jucării, timbre etc.) și realizează colecții cu acestea.

NEVOIA DE LUCRURI

- Numește obiectele folosite de copiii din imagine.
- Spune denumirile lucrurilor pe care le folosești la joacă, la școală, în excursie.

1. „Plin ghiozdanu-abia încape.
Cărți, caiete, o grămadă.
Școala e aici aproape
Casa e pe-aceiași stradă.“

(Cicerone Theodorescu – *Primul an de școală*)

- Ce lucruri se află în ghiozdan?
- Care este importanța lor?

2. „Adevărata valoare a lucrurilor nu trebuie măsurată în bani. Adevărata lor valoare este cea dată de întrebuințarea lor.“

- Cum poți aprecia corect valoarea lucrurilor? De ce?

3. Într-o zi, un tată bogat și-a dus copilul să-și petreacă o noapte la o familie foarte săracă. El nădărdia că astfel îi va arăta fiului realitățile vieții oamenilor care nu au destui bani pentru a-și cumpăra lucruri. Când s-a întors acasă, tatăl i-a cerut părerea privind experiența trăită. Băiatul a spus:

– Tată, a fost o experiență bună. Dacă noi avem un câine, ei au patru câini; noi avem o piscină, iar ei au lacul întreg. Noi avem un acoperiș luminos, iar ei au cerul cu stelele și luna. Noi avem câțiva copăcei, iar ei au pădurea întregă.

Tatăl era uluit de tot ce auzea, iar fiul a încheiat:

– Îți mulțumesc, tată, că mi-ai arătat cât de săraci suntem!

(Povești cu tâlc)

- Ce a învățat băiatul despre lucruri? De ce tatăl era nedumerit? Ce răspunsuri se aștepta să primească de la fiul lui, după această experiență?

Reținem!

Viața omului ar fi imposibilă fără lucruri. Acestea sunt create de om cu scopul de a le folosi în diferite activități (joacă, muncă, igienă etc.). Alimentația, îmbrăcămintea și locuința sunt lucruri fără de care omul nu poate trăi. Încă din cele mai vechi timpuri, oamenii au fost preocupați să creeze noi lucruri și să le perfecționeze pe cele existente.

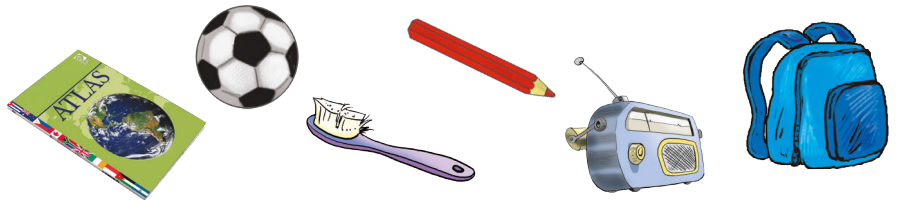
Micul cetățean

- Ce va răspunde băiatul la întrebare?

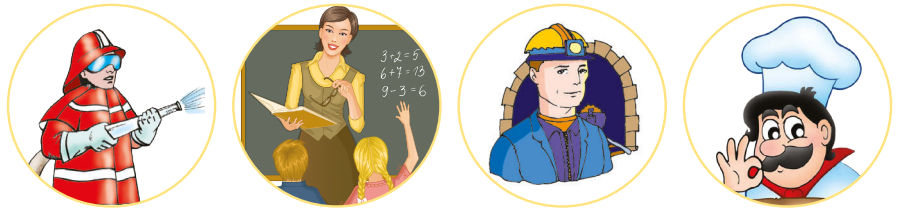

Exersăm!

1. Scrie denumirea lucrurilor pe care le folosești la școală.

2. Privește imaginile și stabilește corespondența dintre persoane și obiectele de care au nevoie în munca lor.

3. Enumeră lucrurile de care are nevoie medicul în meseria sa.

4. Privește imaginile de mai jos și răspunde la întrebări.

- a) • Cu ce lucruri este îmbrăcat copilul din prima imagine?
• Ce nu se potrivește cu anotimpul?
- b) • Ce greșală face al doilea copil?
• Care sunt lucrurile de care au nevoie cei doi?

5. Transcrie pe caiet numai afirmațiile corecte.

- Viața oamenilor ar fi grea fără anumite lucruri.
- Viața oamenilor ar fi imposibilă fără alimente.
- Medicamentele sunt necesare uneori omului, dar se vor lua numai după sfatul medicului.
- Alimentele sunt necesare vieții omului numai dacă sunt consumate în cantitate foarte mare.
- Obiectele de lux, precum bijuteriile, cristalurile etc., sunt lucruri fără de care oamenii pot trăi.

Activitate în perechi

Realizați un dialog între un copil și un birou în care să evidențiați modul în care i-ar plăcea acestuia să vă purtați cu el.

Activitate practică

Realizează în timpul liber obiecte care îți sunt necesare: suport pentru creioane, album cu fotografii, rame de tablou etc.

Atenție! Unele lucruri pot dăuna sănătății oamenilor dacă nu sunt folosite corect. Așa sunt instalațiile electrice, substanțele toxice, medicamentele etc.

Tema elevilor isteți

Imaginează-ți ce s-ar fi întâmplat dacă oamenii nu ar fi inventat obiectele de scris (pană, creion, stilou, pix).

Joc de rol – La ce folosește?

Un elev numește un obiect. Ceilalți trebuie să spună la ce folosește.

Portofoliu

Caută sau compune ghicitori despre diferite lucruri.

DEZBATERE

Oamenii au inventat și lucruri care le pun în pericol viața. Așa sunt puștile, pistoalele, tancurile, arme chimice de distrugere în masă etc.

Cum apreciați utilitatea acestor lucruri? Argumentați răspunsul.

Argumente pro

Argumente contra

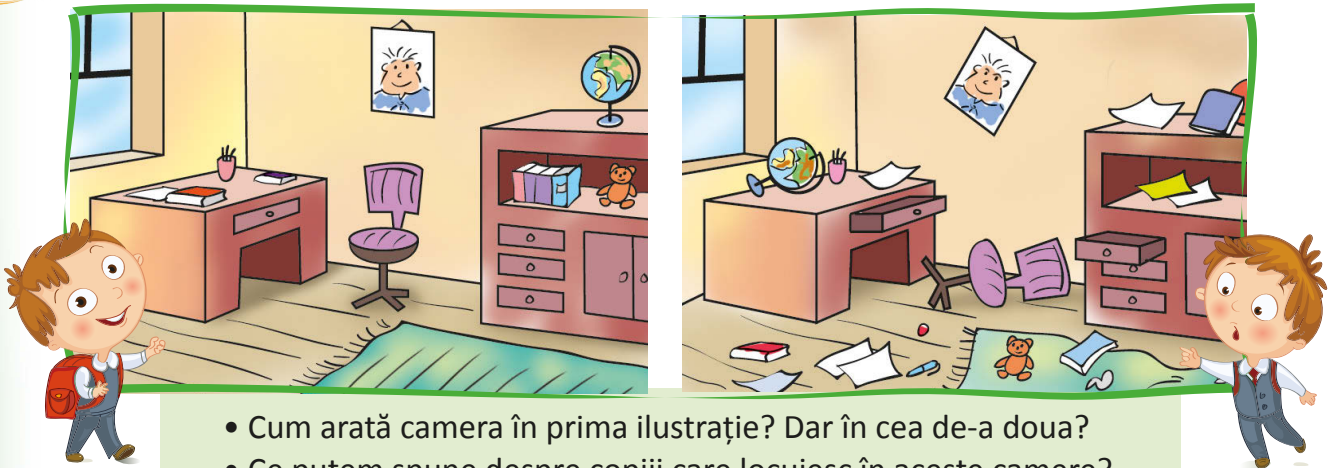

35

Observăm!

- Cum arată camera în prima ilustrație? Dar în cea de-a doua?
- Ce putem spune despre copiii care locuiesc în aceste camere?

Citim!

1. „Fata moșneagului se suie în pod și vede acolo o mulțime de lăzi; unele mai vechi și mai urâte, altele mai noi și mai frumoase. Ea însă, nefiind lacomă, și-o alege pe cea mai veche și mai urâtă dintre toate. (...)”

Fata babei atunci s-a suit și ș-a ales lada cea mai nouă și mai frumoasă; căci îi plăcea să ia cât de mult și ce-i mai bun și mai frumos, dar să facă slujbă bună nu-i plăcea.”

(după Ion Creangă – *Fata babei și fata moșneagului*)

- Compară felul de a fi al celor două fete, ținând seama de lucrul ales de fiecare.

2. „Mi-am slujit țara cu armele mele: **pana, vioara și bagheta.**”

(George Enescu)

- Ce pasiune avea George Enescu?
- Ce cuvinte din citat ilustrează acest lucru?

Reținem!

După modul în care arată sau felul cum sunt îngrijite, spunem că lucrurile ne reprezintă. Aceasta înseamnă că ele dezvăluie celor din jur felul nostru de a fi. De asemenea, unele pot indica pasiunile pe care le avem.

Exersăm!

1. Numește acțiunile pe care le întreprinzi pentru a-ți îngriji lucrurile personale.

2. Privește imaginea alăturată și răspunde la întrebare.

- Ce pasiune are copilul?
- Enumeră lucrurile care indică acest lucru.
- Ce pasiuni ai tu? Numește lucrurile de care ai nevoie.

3. Caietele și cărțile Irinei sunt pătate de cerneală, mâzgălite și neîmbrăcate.

- Ce poți spune despre Irina?
- Cum arată rechizitele tale?
- Ce sfaturi îi dai?
- Ce demonstrează acest lucru?

4. În funcție de pasiunea fiecărui om, găsește obiectele de care are nevoie.

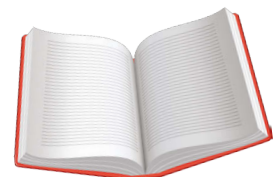
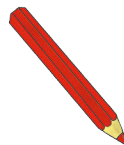
scriitor

muzician

schior

turist

37

5. Zilnic, Cosmina își uită acasă câte un lucru care îi trebuie la școală. Din această cauză, mama ei este foarte supărată.

- Ce poți spune despre Cosmina?
- Ce sfaturi îi dai?

6. Comentează afirmația de mai jos.

- Cărțile și caietele sunt oglinda elevului.

7. Alcătuieste un text în care să descrii un coleg de clasă, în funcție de lucrurile care îl reprezintă.

Activitate în perechi

Alegeți-vă câte un personaj dintr-un film preferat, dintr-o carte citită sau dintr-un desen animat. Notați obiectele care îl exprimă (ex.: Motanul încălțat – cizmele, costumul).

Atenție! Obiectele de îmbrăcăminte precum și cele pentru întreținerea igienei (periuța de dinți, prosopul, pieptenele) sunt obiecte personale care nu se împrumută.

Tema elevilor isteți

Răspunde la întrebări

- Ce pasiune poate avea o persoană care are în casă o bibliotecă plină cu cărți?
- Cum se numește o persoană care colecționează obiecte? Tu colecționezi obiecte? Dacă, da ce anume?
- De ce lucruri are nevoie un om care este pasionat de alpinism?
- Ce obiecte pot colecționa oamenii?

Activitate practică

Realizează un desen cu trei lucruri de care nu te poți lipsi. Spune cum îngrijești aceste lucruri.

Activitate pe echipe

Alcătuiți o listă cu obiecte necesare pentru o tabără la mare, vara. Discutați alegerile făcute.

Portofoliu

Realizează un text despre un lucru drag ție în care să-ți exprimi gânduri, sentimente și atitudinea ta față de acesta.

Joc de rol – Ghicește pasiunea!

Un copil vorbește despre lucrurile pe care le îndrăgește cel mai mult. Ceilalți trebuie să ghicească ce pasiune are.

RELAȚII ȘI ATITUDINI FAȚĂ DE LUCRURI

- Cui aparțin obiectele de pe bănci?
- Ce atitudine trebuie să aibă copiii față de aceste obiecte?
- Mobilierul clasei cui aparține?
- Cum trebuie să se poarte elevii cu obiectele din sala de clasă?

1. Elena răsfoiește cu nerăbdare o carte pe care a primit-o în dar. E curioasă și dornică să-i afle secretele. Deodată aude o voce:

– Au! Mă doare, de ce nu dai paginile cu mai multă grijă? De ce nu te-ai spălat pe mâini după masă? Vezi? M-ai murdărit deja! De ce te porți astfel cu mine? Nu sunt eu, oare, prietena ta? Nu merit mai multă atenție?

– Iartă-mă! zice rușinată Elena.

- De ce s-a rușinat Elena?
- Ce sfaturi îi dai?

2. Mama ieri mi-a cumpărat
Cărți, caiete și un dar
Deci, eu sunt proprietar!

Pe masă-n bucătărie am
Farfuri, căni și-un pahar
Deci, eu sunt proprietar!

De ziua mea am primit
Jucării, cărți și-un penar
Deci, eu sunt proprietar!

Lucruri multe-am adunat
Le iubesc, le prețuiesc
Și cu drag le îngrijesc.

- Ce lucruri are copilul?
- De ce spune că este proprietar?
- Cum se comportă copilul cu lucrurile sale?

Reținem!

Fiecare om are lucruri personale (care îi aparțin numai lui) pe care le folosește cum dorește.

Pe lângă acestea, folosește și lucruri care aparțin mai multor persoane. Acestea se numesc lucruri comune. Atât lucrurile personale, cât și cele comune trebuie folosite cu multă grijă pentru a putea fi utilizate mai mult timp și de cât mai multe persoane. În felul acesta respectăm și munca celor care le-au produs.

Exersăm!

1. Denumeste lucruri personale. Cum îți manifesti grija față de ele?
2. Denumeste lucruri comune. Cum îți manifesti grija față de ele?
3. În apropierea școlii se află un monument ridicat în cinstea eroilor căzuți în timpul războiului de independență. Elevii clasei a III-a și-au propus ca în fiecare săptămână să treacă și să îngrijească monumentul.
 - Comentează gestul lor.
 - Tu ai făcut un astfel de gest? Cu ce ocazie?
4. Împrumuți o carte unui prieten pentru o săptămână. El nu ți-o înapoiază. Cum procedezi?
 - Îi amintești.
 - Îl elimini din lista de prieteni.
 - Discuți cu părinții lui.
 - Altă situație.
5. Ioana are multe jucării.
 - Ce o sfătuiești?
6. În pauză găsești un ceas. Spune care dintre atitudinile următoare adopți.
 - Ți-l însușești.
 - Îl arunci.
 - Treci din clasă în clasă și întrebi al cui este.
 - Altă situație.
 - Discută cu ceilalți colegi alegerea făcută.
7. În pauză, Dorel se joacă cu penarul Anei și îi strică fermoarul. Ca să se răzbune, Ana aruncă penarul lui Dorel pe jos.
 - Cine a greșit? De ce?
 - Găsește soluții de rezolvare a problemei.

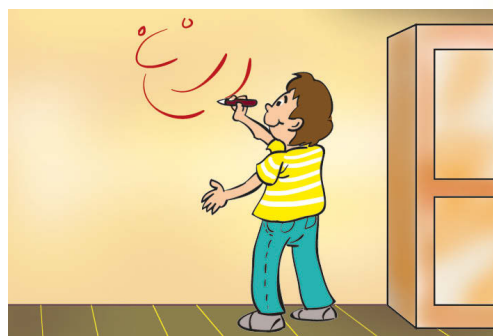

8. Alege pentru fiecare desen eticheta corespunzătoare.

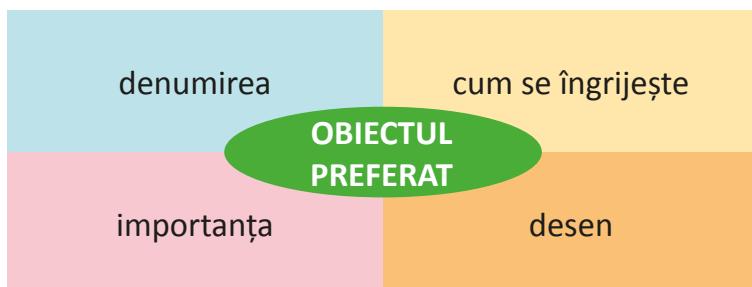
Așa da!

Așa nu!

- Motivează alegerile făcute de tine.

9. Desenează pe caiet și completează cadranele conform cerințelor.

Joc de rol

Imaginează-ți că pantofii au viață. Ce i-ar spune ei unui copil care nu îi îngrijește?

Portofoliu

Notează pe o listă exemple de personaje din literatură, desene animate, film, care se poartă frumos cu lucrurile (de exemplu: fata moșului, din povestea „Fata babei și fata moșneagului“, de Ion Creangă, îngrijește fântâna etc.).

Activitate practică

Îngrijește plantele din clasă sau de acasă: udă-le, curăță-le de frunzele uscate. Ele te vor răsplăti.

Atenție!

Dacă distrugi obiectele comune nu vei mai putea beneficia nici tu, nici ceilalți de ele. Poți fi sancționat pentru distrugerea făcută. Există legi care sunt aplicate în astfel de cazuri.

1. Transcrie pe caiet și completează enunțurile.

- Lucrurile reprezintă ... fără viață. Ele sunt create de natură sau de....
- Lucrurile pot fi personale și

2. Citește versurile.

„Dar creionul? Poate-i în penar.
Iar compasul ia-l de unde nu-i.
L-oi fi pus cumva-n cutia lui?
Unde-i Geografia? Vai de mine,
Că mă fac la școală de rușine.“

(Nina Cassian – *Lizuca uituca*)

- Discută cu colegii despre atitudinea Lizucăi față de lucruri.
- Ce sfaturi i-ați putea da?

3. Observă cele două imagini. Alege imaginea în care deșeurile sunt colectate corect.

- Unde se aruncă lucrurile nefolositoare? Motivează.
- De ce luptă omul împotriva poluării?

4. Alcătuieste un scurt text despre lucrurile din camera ta pe care le consideri cele mai utile. Pune în evidență atitudinea ta față de acestea.

Activitate pe echipe

- Desenează obiecte pe care ai vrea să le creeze oamenii.
- Spune ce utilitate ar putea avea aceste obiecte.

EVALUARE

- Completează enunțurile folosind cuvintele din coloană.
 - Lucrurile reprezintă tot ceea ce ne înconjoară, în afară de...
 - Unele lucruri au fost create de om, iar altele, de...
 - Viața omului ar fi imposibilă fără...
- Transcrie cuvintele și apoi realizează corespondența dintre meserii și obiectele produse.

casă

pantaloni

scaun

croitor

zidar

tâmplar

- Privește imaginea și scrie denumirile a trei lucruri comune.

- Numește trei obiecte personale.
- Alcătuiește un text cu titlul „În excursie“ în care să descrii cel puțin trei lucruri create de natură.

Grilă de autoevaluare

Foarte bine	Bine	Suficient
15-13 răspunsuri corecte	12-10 răspunsuri corecte	9-7 răspunsuri corecte

1. Transcrie și completează enunțurile pe caiet.

a) Oamenii sunt persoane pentru că

- gândesc
-
-
-

b)

Numele și prenumele	asigură identitatea persoanei.
.....	
.....	
.....	

2. Transcrie pe caiet tabelul și completează-l cu trăsături fizice și morale ale unei persoane îndrăgite. În pătrat realizează portretul acesteia.

Trăsături fizice	Trăsături morale

3. Bifează caseta din dreptul enunțurilor pe care le consideri adevărate, după ce le-ai transcris în caiet.

- Oamenii pot rupe din parcuri florile îndrăgite.
- Iarna trebuie să hrănim păsărelele și să le facem adăposturi.
- Insectele dăunătoare trebuie distruse.
- Animalele și plantele pe cale de dispariție trebuie ocrotite.

4. Alege un animal din desenele animate preferate și descrie-l. Spune de ce îl îndrăgești și cum te-ai purta cu el dacă ar fi al tău.

5. Transcrie pe caiet și completează spațiile libere cu denumirile potrivite ale unor animale.
Omul trebuie să fie harnic ca o ... blând ca un ... și puternic ca un

6. Numește din imaginile următoare lucruri pe care le folosești zi de zi. Alege două și alcătuieste cu ele enunțuri.

7. Alcătuieste o listă cu lucruri de care ai avea nevoie dacă ai ajunge pe o insulă pustie.

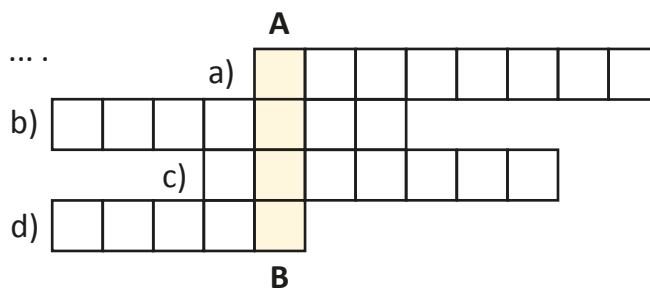
8. Completează rebusul pe caiet și vei afla pe coloana A-B un lucru ce îl caracterizează pe copilul din imagine. Ce pasiune are acesta?

a) Oamenii se mai numesc și

b) În parcuri și grădini nu distrugem

c) Un lucru necesar la școală pe care scriem este

d) Numește un obiect folosit pentru întreținerea curățeniei și a sănătății.

9. Desenează pe caiet floarea. Transcrie enunțurile de pe fiecare petală. Află ce obiect preferă copilul și apoi desenează-l în centru. Spune apoi cum trebuie să avem grijă de astfel de obiecte.

Etape:

- documentare;
- elaborare;
- evaluare.
- Identificarea spațiilor verzi din școală (clasă, curtea școlii, holuri)
- Ce înseamnă plantele pentru viața omului (informare; internet, enciclopedii etc.)
- Îngrijirea plantelor identificate (se vor face fotografii)

Tema: Școala mea verde

- Formarea unor deprinderi de comportament civic în relație cu plantele

Scop:

- Conștientizarea importanței plantelor, pentru viața omului și a planetei

Obiective:

- Să prețuiască plantele, îngrijindu-le.
- Formarea abilităților de colectare și ordonare a informațiilor individual și în grup.
- Consolidarea deprinderilor de a lucra în grup.

Loc de desfășurare:

- sala de clasă, curtea școlii, holuri.

Resurse:

- fotografii, ilustrații, ghicitori, foarfecă, lipici, album, desene, culori, coli, materiale din portofoliile personale

Participanți:

- elevi;
- profesori.

Parteneri:

- școala;
- părinții;
- profesorii.

Grup țintă:

- elevii clasei a III-a.

Forma de organizare:

- elevii vor fi împărțiți în trei echipe. Pe parcursul duratei stabilite se vor planta, îngriji plante în locurile stabilite și se vor realiza fotografii;
- primul grup va realiza un album cu fotografii realizate în timpul activității și alte materiale, selectate în urma documentării (internet, lectură, enciclopedii etc.);
- al doilea grup va realiza un poster;
- al treilea grup va realiza un colaj.

Tipuri de produse:

- album;
- poster;
- colaj.

Calendar:

- 4 săptămâni (sau mai multe, după caz).

Evaluare:

- fiecare echipă își va prezenta produsul prin delegarea unui reprezentant;
- vor face aprecieri asupra modului cum au lucrat, cât de mult s-au sprijinit și au colaborat și cât de bine au realizat produsul pe care l-au propus.

VOCABULAR

- acord** – înțelegere, învoială, convenție între două sau mai multe părți în vederea încheierii unei înțelegeri.
- a argumenta** – a susține, a întări, a dovedi.
- afecțiune** – simpatie, prietenie, dragoste față de cineva; boală.
- arhitect** – specialist în proiectarea planurilor de construire a clădirilor.
- atitudine** – fel de a se comporta; ținută sau poziție a corpului, exprimare a punctului de vedere.
- a adopta** – a-și însuși felul de a se comporta al cuiva; a înfia un copil.
- cetățenie** – condiție de a fi cetățean, adică locuitor al unui stat.
- convenție** – alianță, înțelegere, învoială etc.
- computer** – calculator electronic, ordinator, aparat electronic dotat cu memorie și cu mijloace multiple de a trata informațiile.
- data emiterii** – data eliberării, întocmirii unui document.
- data expirării** – data când nu mai este valabil (un act, un aliment etc.),
- discriminare** – deosebire, distingere între mai multe elemente, persoane care sunt astfel lipsite de anumite drepturi.
- dezacord** – nepotrivire, neînțelegere, conflict, lipsă de acord.
- identitate** – ansamblu de date prin care se recunoaște o persoană.
- imaginație** – capacitatea omului de a crea noi reprezentări sau idei pe baza experienței căpătate anterior.
- a motiva** – a arăta motivele unui fapt, ale unei atitudini.
- modelează** – a executa ceva după un anumit model, a da o anumită formă unui material moale.
- mediu** – natura înconjurătoare în care se află ființe și lucruri.
- nagâți** – pasăre migratoare de baltă, de mărimea unui porumbel cu penele negre-verzui pe spate și pe piept, albe pe pântec, cu un moț negru în creștet.
- naționalitate** – apartenență la o anumită cetățenie.
- obiceiuri** – moduri de a se comporta, îmbrăca, specifice unui popor, datini, tradiții.
- origine** – proveniență (de unde provine).
- pleoștite** – abătute, deprimare, supărate, mâhnite, necăjite.
- pălite** – uscate, îngălbenite.
- preferință** – alegeri optime pentru ceva.
- piroteală** – moțăire, dormitare, ațipire.
- a perfecționa** – a îmbunătăți calitativ.
- proprietate** – stăpânire deplină a unui bun.
- termen** – (aici) cuvânt.
- tradiții** – ansamblu de obiceiuri, datini și credințe statornice.
- valabilitate** – calitatea de a fi valabil (care e recunoscut a fi bun, adevărat).
- viclenie** – minciună, amăgeală, trădare, șiretenie.
- zăplazuri** – garduri (de scânduri).